

Το εκλογικό πρόγραμμα του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. - Ενωτικό Κοινωνικό Μέτωπο

6. Ριζική αναμόρφωση του κράτους. Δημοκρατία παντού. Ίσα δικαιώματα για όλους και όλες

Η περίοδος της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ και της συγκυβέρνησης ΠΑΣΟΚ-ΝΔ-ΛΑΟΣ υπό την πρωθυπουργία του Λουκά Παπαδήμου οδήγησε σε φθορά του δημοκρατικού πολιτεύματος, σε περιφρόνηση του Συντάγματος. Για να εφαρμοστούν οι πολιτικές επιταγές του ηγετικού κέντρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι οικονομικές επιταγές της τρύκαας παραβιάστηκε το σύνταγμα, εκφυλίστηκαν οι διαδικασίες της Βουλής. Η αστυνομική καταστολή και ο αυταρχισμός του κράτους πήραν μια έκταση που δεν είχε ξαναγνωρίσει ο τόπος μετά τη δικτατορία. Τα μέσα ενημέρωσης, ιδίως τα ηλεκτρονικά, εναρμονίστηκαν σε μια εκστρατεία χειραγώγησης, τρομοκράτησης και πειθάρχησης του λαού. Μας έλεγαν ότι τα ιδιωτικά ραδιοτηλεοπτικά μέσα θα είναι εργαλείο πολυφωνίας. Τώρα ξέρουμε ότι είναι το πιο σκληρό συγκρότημα κατάργησης της πολυφωνίας, διαφθοράς και εξυπηρέτησης ιδιοτελών συμφερόντων.

Η δημοκρατία εκφυλίζεται σε τυπική διαδικασία, σε «αδειανό πουκάμισο». Οι χειρισμοί ειδικά της ευρωπαϊκής ηγεσίας και η επιβολή των αποφάσεών της, όταν πια η ελληνική πολιτική ηγεσία ήταν ανίκανη να περάσει αυτή την πολιτική, ταπείνωσαν τον Ελληνικό λαό και πλήγωσαν την αξιοπρέπειά του.

Προηγουμένως ήδη, αλλαγές στην Τοπική Αυτοδιοίκηση με τον «Καποδίστρια» και τον «Καλλικράτη» είχαν μεταβάλει τους θεσμούς της σε όργανα εφαρμογής κυβερνητικών προγραμματισμών και εκτέλεσης κυβερνητικών αποφάσεων. Η δυνατότητα συμμετοχής των δημοτών συρρικνώθηκε με την τεράστια έκταση των δήμων και τις μειωμένες αρμοδιότητες των κοινοτήτων.

Η ουσιαστική κατάργηση των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων και του ρόλου των συνδικαλιστικών οργανώσεων των μισθωτών αφαίρεσε από εκατοντάδες χιλιάδες ανθρώπους τη δυνατότητα να εκλέγουν εκπροσώπους τους με αρμοδιότητες και εξουσία και να συμμετέχουν στη διαμόρφωση των συνθηκών της εργασίας τους.

Παράλληλα η γραφειοκρατία, η διαφθορά και η πελατειακή λογική συνεχίζουν να διαπερνούν μεγάλα τμήματα της δημόσιας διοίκησης και δημιουργούν ασφυκτικές συνθήκες για την άσκηση και των πιο στοιχειωδών δικαιωμάτων των πολιτών.

Δεν μπορεί να υπάρξει παραγωγική ανασυγκρότηση χωρίς τη συμμετοχή των πολιτών, με ένα αυταρχικό σύστημα κυβέρνησης και διοίκησης, με αστυνομοκρατία, παρακολούθηση των πολιτών, καθεστώς έκτακτης ανάγκης στους δρόμους και τις πλατείες.

Αρχές ενός νέου πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των θεσμών, της δημόσιας διοίκησης και της αυτοδιοίκησης οφείλουν να είναι, η ισότιμη δυνατότητα πρόσβασης των πολιτών στους θεσμούς και στη διοίκηση, η κατοχύρωση των κοινωνικών, των πολιτικών και των ατομικών δικαιωμάτων συμπεριλαμβανομένων της πραγματικής ισότητας των δύο φύλλων και ισότιμης μεταχείρισης των μεταναστών, ο δημοκρατικός προγραμματισμός και έλεγχος, η δημόσια λογοδοσία σε όλα τα επίπεδα και όλους τους τομείς, χωρίς εξαιρέσεις και «παραγραφές» που νομιμοποιούν τόσο τη διαφθορά όσο και την ανευθυνότητα. Διεκδικούμε την επέκταση των πεδίων δημοκρατικής συμμετοχής και τη διεύρυνσή της σε όλες τις

διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Την πλήρη ελευθερία της έκφρασης. Την καταπολέμηση των πρακτικών χειραγώγησης του λαού από τα ΜΜΕ με τον περιορισμό της δικαιοδοσίας των ιδιοκτητών και την αύξηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων, δημοσιογράφων, τεχνικών και διοικητικών. Οι συχνότητες είναι κοινωνική ιδιοκτησία και δεν μπορεί να παραχωρούνται στα ιδιωτικά συμφέροντα.

Διεκδικούμε τον εκδημοκρατισμό του πολιτικού συστήματος. Την συνταγματική κατοχύρωση και προστασία των δημόσιων αγαθών (παιδεία, υγεία, περιβάλλον, πρόνοια) και της δημόσιας περιουσίας, τον χωρισμό κράτους και εκκλησίας, τη συνταγματική κατοχύρωση του εκλογικού συστήματος της απλής αναλογικής σε όλα τα αιρετά σώματα, από τα όργανα της Αυτοδιοίκησης ως τη Βουλή των Ελλήνων. Οι αυτοδιοικητικοί θεσμοί χρειάζεται να μεταρρυθμιστούν, ώστε να διευρυνθούν οι δυνατότητες αποφασιστικής συμμετοχής των πολιτών σε τοπικό επίπεδο. Για να μπορεί να παράγει ουσιαστικό έργο η Αυτοδιοίκηση χρειάζεται εγγυημένους πόρους και διοικητική ανεξαρτησία.

Η καθιέρωση της δυνατότητας να προκαλούνται με λαϊκή πρωτοβουλία δεσμευτικά δημοψηφίσματα σε όλα τα επίπεδα μπορεί να δώσει μεγαλύτερες δυνατότητες λαϊκής συμμετοχής. Ιδίως η συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή Ένωση καθιστά αναγκαία τη θεσμοθέτηση της υποχρεωτικής προσφυγής στη λαϊκή ετυμηγορία για κρίσιμα ζητήματα συνταγματικής τάξης και λαϊκής κυριαρχίας, όπως είναι οι Ευρωπαϊκές Συνθήκες.

Η Βουλή χρειάζεται να αποκτήσει μεγαλύτερες αρμοδιότητες ελέγχου της κυβέρνησης και της διοίκησης.

- Να μεταφερθεί στη Βουλή η αρμοδιότητα αυτοδιάλυσης και προκήρυξης πρόωγων εκλογών.
- Να δοθούν στους βουλευτές μεγαλύτερη ευχέρεια ελέγχου της κυβέρνησης και ουσιαστική νομοθετική πρωτοβουλία.
- Να ανασυγκροτηθεί το Γραφείο παρακολούθησης της εκτέλεσης του Προϋπολογισμού και να αποκτήσει την αναγκαία υποδομή, περισσότερες αρμοδιότητες και ανεξαρτησία απέναντι στην κυβερνητική πλειοψηφία και την κυβέρνηση.
- Να υπαχθούν κρίσιμες υπηρεσίες, όπως είναι η Στατιστική Αρχή, η Αστυνομία και το Λιμενικό, η ΕΥΠ στην εποπτεία διακομματικών επιτροπών της Βουλής
- Η Βουλή να έχει την αρμοδιότητα συζήτησης και έγκρισης του πλαισίου και της γενικής κατεύθυνσης των εκπροσώπων της κυβέρνησης στα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Να καταργηθεί κάθε βουλευτικό προνόμιο που δεν σχετίζεται με την άσκηση των βουλευτικών καθηκόντων, ιδίως η βουλευτική σύνταξη, η ιδιαίτερη αποζημίωση για τη συμμετοχή σε Επιτροπές της Βουλής και η αστυνομική φύλαξη των βουλευτών. Οι

βουλευτές πρέπει να έχουν όλα τα μέσα για να ασκούν τα καθήκοντά τους, χωρίς το αξίωμά τους να αποφέρει ιδιαίτερα οικονομικά ή άλλα οφέλη.

- Να καταργηθεί ο νόμος περί ευθύνης υπουργών, ιδίως η σύντομη παραγραφή, και να περιέλθει στις δικαστικές αρχές η αρμοδιότητα να ασκούν δίωξη κατά των μελών της κυβέρνησης.

Οι Υπηρεσίες Δημόσιας Τάξης και Ασφάλειας υπακούουν στη λογική της καταστολής των λαϊκών κινητοποιήσεων, με χουντικής έμπνευσης ειδικές μονάδες, στρατιωτική δομή και εκπαίδευση και καλλιέργεια αντιδημοκρατικού φρονήματος στο προσωπικό τους. Αντί για την ανάπτυξη και εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων πρόληψης και καταστολής του εγκλήματος, εφαρμόζουν επιχειρήσεις-σκούπα εναντίον μεταναστών, αστέγων και τοξικοεξαρτημένων και παραβιάζουν τα δικαιώματα των πολιτών, παρακολουθώντας με κάμερες κάθε κίνησή τους. Η ύπαρξη νεοφασιστικών θυλάκων και η οργάνωση προκλήσεων κάνουν τη δραστηριότητά τους επικίνδυνη για τη δημοκρατία. Η ένοπλη παρουσία τους σε συλλαλητήρια και διαδηλώσεις, αλλά και στους δρόμους και τις πλατείες των πόλεων δεν αποσκοπούν στην καλλιέργεια αισθήματος ασφαλείας, αλλά στον εκφοβισμό.

Ο εκδημοκρατισμός των Σωμάτων Ασφαλείας με κατοχύρωση των εργασιακών και συνδικαλιστικών δικαιωμάτων των εργαζομένων εκεί είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την άσκηση των δικαιωμάτων των πολιτών, αλλά και της αποτελεσματικής πρόληψης, αποτροπής και δίωξης του εγκλήματος. Η ασφάλεια των πολιτών απαιτεί δημοκρατικά οργανωμένες υπηρεσίες με κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό.

Χρειάζεται:

- Οι υπηρεσίες Δημόσιας Τάξης πρέπει να είναι πολιτικές υπηρεσίες. Να αποστρατιωτικοποιηθούν η Αστυνομία και το Λιμενικό σώμα όσον αφορά την οργάνωση, την εκπαίδευση και την εμφάνισή τους. Να πάψει η εκπαίδευση σε στρατιωτικές εγκαταστάσεις. Να διαλυθούν οι ειδικές δυνάμεις που αποσκοπούν στην καταστολή λαϊκών κινητοποιήσεων. Να απαγορευθεί η οπλοφορία και η παρουσία μυστικών αστυνομικών σε διαδηλώσεις και συλλαλητήρια.
- Να πάψει η πρόσληψη αστυνομικών και λιμενικών εκτός των αποφοίτων των παραγωγικών σχολών. Σε όσες και όσους έχουν προσληφθεί διαφορετικά να δοθεί η δυνατότητα εκπαίδευσης στις παραγωγικές σχολές και, αν δεν επιτύχουν, να μετατεθούν σε άλλες δημόσιες υπηρεσίες. Να αλλάξει ριζικά το πρόγραμμα σπουδών στις παραγωγικές σχολές των Υπηρεσιών Δημόσιας Τάξης προς όφελος των θεωρητικών μαθημάτων, όπως Δίκαιο, Ψυχολογία, Κοινωνιολογία, με έμφαση στα σύγχρονα κοινωνικά ζητήματα, όπως είναι η μετανάστευση, τα ναρκωτικά και ο κοινωνικός αποκλεισμός.

Η ήττα των συνεταίρων του δικομματισμού και των δορυφόρων τους θα εμποδίσει και την αντιδραστική αλλαγή του Συντάγματος που ετοιμάζουν. Θα εμποδιστεί η συνταγματική κατοχύρωση της λιτότητας και η συνταγματική εκχώρηση στους δανειστές του εθνικού πλούτου. Αντίθετα, θα ανοίξει ο δρόμος για να δημιουργηθεί ένα λαϊκό κίνημα δημοκρατικής συνταγματικής αναθεώρησης με την οποία θα ενισχυθεί η εγγύηση των πολιτικών και κοινωνικών δικαιωμάτων, ιδίως των δικαιωμάτων των εργαζομένων, και των λαϊκών ελευθεριών, θα προστατευθούν η δημόσια περιουσία και τα δημόσια αγαθά.

Η περιστολή των πολιτικών και κοινωνικών δικαιωμάτων είναι χαρακτηριστικό της πολιτικής των Μνημονίων. Ζώνες αυθαιρεσίας και χώροι χωρίς δικαιώματα επεκτείνονται ή δημιουργούνται. Στους χώρους εργασίας και μάθησης επιβάλλεται καθεστώς αυταρχισμού, ο αυταρχισμός στις Ένοπλες Δυνάμεις υπερβαίνει κατά πολύ την αναγκαία πειθαρχία, ενώ εξακολουθεί να υπάρχει το καθεστώς των ειδικών στρατιωτικών δικαστικών αρχών. Σε φυλακές και κρατητήρια, σε χώρους όπου ζουν οι μετανάστες και οι πρόσφυγες, ιδιαίτερα οι άνθρωποι χωρίς χαρτιά, στους δρόμους όπου συχνάζουν άστεγοι ή εξαρτημένοι από τοξικές ουσίες είναι ανάγκη να αναπτυχθεί η κοινωνική φροντίδα και να επικρατήσει καθεστώς ίσων δικαιωμάτων. Κανείς δεν επιτρέπεται να ζει χωρίς δικαιώματα, ιδίως οι ευπαθέστερες ομάδες του πληθυσμού.

Αγωνιζόμαστε για την διεύρυνση της έννοιας του ασύλου και τη γρήγορη χορήγησή του, για την χορήγηση ταξιδιωτικών εγγράφων σε όσους και όσες επιθυμούν να ταξιδέψουν σε άλλες χώρες, για την κατάργηση της Συνθήκης «Δουβλίνο II», για την κοινωνική ένταξη των μεταναστών και διασφάλιση ίσων δικαιωμάτων. Επιδιώκουμε να δημιουργηθούν ανοιχτοί χώροι φιλοξενίας των προσφύγων, με υπηρεσίες κοινωνικής και νομικής προστασίας, αντί για τα στρατόπεδα συγκέντρωσης που ετοιμάζονται. Επιδιώκουμε επίσης:

- Την αποσύνδεση της χορήγησης άδειας παραμονής από την ύπαρξη ορισμένου αριθμού ενσήμων.
- Τη διευκόλυνση της οικογενειακής επανένωσης.
- Τη δίωξη αποκλειστικά του εργοδότη σε περιπτώσεις ανασφάλιστης εργασίας μεταναστών.
- Τη διευκόλυνση της πολιτογράφησης, προπάντων για παιδιά μεταναστών.
- Την κατάργηση κάθε περιορισμού πρόσβασης στους θεσμούς δημόσιας Υγείας και

Παιδείας.

Σήμερα, έπειτα από ευρύτατο διεθνή διάλογο, είναι κοινός τόπος ότι πρέπει να καταργηθεί η ποινική δίωξη της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών, με ασφαλιστικές δικλείδες για να καταπολεμηθεί το εμπόριο. Ωστόσο, η ελληνική πολιτεία αρνείται να εφαρμόσει οτιδήποτε πέραν της καταστολής. Το ελάχιστο που χρειάζεται και μπορεί να γίνει αμέσως είναι:

- Δημόσια θεραπευτικά καταστήματα παντού
- Γενναία χρηματοδότηση όλων των οργανισμών απεξάρτησης.
- Ανάληψη του κόστους απεξάρτησης από τα ασφαλιστικά ταμεία.

- Θέσπιση και υποχρεωτική εφαρμογή νόμων για την επανένταξη των απεξαρτημένων χρηστών.

Είναι ανάγκη να καταργηθεί η φυλάκιση των ανηλίκων. Μέχρι την πλήρη κατάργησή της χρειάζεται να χωριστούν οι ανήλικοι από τους ενήλικες κρατούμενους. Οι φυλακές δεν μπορεί να είναι άβατο. Μέλη του Κοινοβουλίου, ανεξάρτητες αρχές και κοινωνικοί φορείς πρέπει να έχουν πρόσβαση και δικαίωμα ελέγχου. Η χορήγηση αδειών, η εκπαίδευση, η ημιελεύθερη διαβίωση η υπό όρους απόλυση πρέπει να αποτελούν δικαίωμα, εφόσον υπάρχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις, και να πάψει η αυθαίρετη απόρριψη σχετικών αιτημάτων.

Η ελεύθερη σεξουαλική επιλογή, χωρίς φόβο και ντροπή είναι ανθρώπινο δικαίωμα που πρέπει να το εγγυάται η πολιτεία χωρίς διακρίσεις όσον αφορά τη συμβίωση και τη σύναψη πολιτικού γάμου ή Συμφώνου Συμβίωσης.

Η άρνηση στράτευσης πρέπει να προστατεύεται. Να καταργηθεί η επιτροπή ελέγχου συνείδησης και με δημιουργία επαρκών δυνατοτήτων για κοινωνική θητεία.

Η αναπηρία είναι μία κατάσταση πολύπλευρη και πολύπλοκη. Οι άνθρωποι με αναπηρίες έχουν καθημερινά να αντιμετωπίσουν και άρουν εμπόδια: στην αυτοεξυπηρέτηση και αυτόνομη διαβίωση τους, στη σωματική και ψυχική τους υγεία, στην εργασία, στην εκπαίδευση, στον ελεύθερο χρόνο.

Η εκπαίδευση σε ειδικές, κατάλληλα στελεχωμένες σχολικές μονάδες, αλλά και η σταδιακή ένταξη όσων ανθρώπων μπορούν στο γενικό δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα με την κατάλληλη υποδομή πρέπει να είναι διαρκές μέλημα της πολιτείας. Ο Γενικός Οικοδομικός Κώδικας χρειάζεται να επιβάλλει τη δυνατότητα πρόσβασης των ανθρώπων με αναπηρία σε όλα τα κτήρια, προπάντων στα δημόσια και τα νεόδμητα. Χρειάζεται να δημιουργηθεί επαρκές δίκτυο κέντρων έγκαιρης διάγνωσης της αναπηρίας και κέντρων αποκατάστασης.